

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618201171
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1618201171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v spore žalobkyne: Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným 1/ O. E., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej v K., N.Á. XXX/XX, 2/ Š. V., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v W. I., R. XXX/X, o zaplatenie 8.194,66 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 06. decembra 2021 č. k. 6Csp 2/2018-103 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povinnosti žalovaného 2/ zaplatiť žalobkyni dlžnú sumu vrátane príslušenstva do 3 dní od jeho právoplatnosti m e n í tak, že dlžnú sumu vrátane príslušenstva povoľuje žalovanému 2/ splácať v splátkach vo výške 250 eur mesačne, splatných vždy k 15-temu dňu toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením jednej splátky alebo jej časti sa stáva voči žalobkyni splatný celý dlh.

Žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 8 194,66 eur, zmluvné úroky vo výške 6,59% ročne zo sumy 7 837,53 € od 16.6.2016 až do zaplatenia, najviac však do výšky 8 493,70 € a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 7 869,13 € od 16.6.2016 až do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, žalovanej 1/ povolil splácať dlžnú sumu vrátane jej príslušenstva v splátkach vo výške 250 eur mesačne, splatných vždy k 15-temu dňu toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti sa stáva voči nej splatným celý dlh, žalovanému 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni dlžnú sumu vrátane jej príslušenstva do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšnej časti pokiaľ ide o časť zmluvných úrokov a časť úrokov z omeškania žalobu zamietol a žalobkyni priznal voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

2. Vychádzal zo žaloby žalobkyne, ktorou sa domáhala voči žalovaným 1/ a 2/, aby jej zaplatili sumu 8 194,66 € spolu so 6,59% ročným úrokom za úver zo sumy 7 837,53 € od 16.6.2016 do zaplatenia a 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 8 194,66 € od 16.6.2016 až do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. V žalobe uviedla, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými 1/ a 2/ uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 17.1.2014 (ďalej len „úverová zmluva“), v súlade s ktorou poskytla žalovanej 1/ medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 7 900 eur. Finančné

prostriedky boli poskytnuté v troch výplatách, a to dňa 29.1.2014, 13.2.2014 a 6.5.2014. V zmysle čl. VIII. bod 8.1 úverovej zmluvy žalobkyňa za spracovanie úveru žalovanej účtovala poplatok, ktorý bol splatný pri prvej výplate medziúveru, takže celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o tento poplatok vo výške 100 eur. V zmysle čl. V. bod 5.2 úverovej zmluvy sa žalovaná 1/ zaviazala splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 60,91 eur. V zmysle čl. V. bod 5.3 úverovej zmluvy splátky vo výške 60,91 eur pozostávali z vkladu na účet sporenia vo výške 13,57 eur, zo splátky úrokov za medziúver vo výške 43,39 eur a z poplatku za poistenie úveru vo výške 3,95 eur. Žalovaný 2/ sa ručiteľským vyhlásením zo dňa 23.1.2014 zaviazal splniť dlh žalobkyni za žalovanú 2/, ak táto dlh nesplní sama. Žalovaná 1/ porušila zmluvne dohodnuté podmienky a dostala sa do omeškania so splácaním splátok úveru, na základe čoho ju žalobkyňa upomínala na doplatenie omeškaných splátok. Listom zo dňa 2.5.2016 žalobkyňa upozornila žalovanú 1/, že je v omeškaní so splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace, vyzvala ju na doplatenie omeškaných splátok a zároveň ju informovala, že v prípade nedoplatenia omeškaných splátok má žalobkyňa právo požadovať zaplatenie zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Toto upozornenie bolo žalovanej 1/ doručené dňa 6.5.2016. Nakoľko žalovaná 1/ omeškané splátky nedoplatila, žalobkyňa vyhlásila dňa 15.6.2016 mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže žalovaná 1/ dlh nesplnila ani napriek písomnej výzve v dodatočnej lehote, vznikol žalobkyni nárok domáhať sa splnenia dlhu aj od žalovaného 2/ ako ručiteľa, ktorému žalobkyňa uvedené listy rovnako zasielala na vedomie. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola na konte sporenia nasporená suma 62,47 eur, zúčtovanie s kontom medziúveru v tejto výške bolo započítané na istinu úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola výška dlhu žalovaných voči žalobkyni 8 449,66 eur, pričom tento pozostával z istiny vo výške 7 837,53 eur (rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru 7 900 eur a zúčtovaním s kontom sporenia vo výške 62,47 eur), nezaplatených 6,59% ročných úrokov za úver do 15.6.2016 vo výške 325,53 eur, nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 31,60 eur (nezaplatené poplatky za poistenie úveru za mesiace 11/2015 až 06/2016) a nezaplatených poplatkov za upomienky vo výške 255 eur (ktoré si ale žalobkyňa v konaní neuplatnila). Nakoľko vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zmluva nezaniká, úročí žalobkyňa istinu úveru dohodnutým úrokom za úver v sadzbe 6,59% ročne. V ďalšom podaní žalobkyňa ozrejmla, že v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru boli žalovaní v omeškaní so zaplatením splátok za mesiace 11/2015 až 06/2016. Jednotlivé splátky boli splatné 15. deň v mesiaci.

3. Žalovaná 1/ v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že jej bývalý priateľ ju oslovil, že pozná finančnú poradkyňu, pani K., ktorá hľadá ľudí, aby si zobrali pôžičku pre rodinu, ktorú žalovaná 1/ nepoznala. Bolo jej povedané, že sú vo finančnej núdzi a či im nevie pomôcť s pôžičkou. Pani K. vybavovala všetky podklady k pôžičke a aj ručiteľa, ktorého žalovaná 1/ videla až pri podpisovaní zmluvy o pôžičke. Podpisovala však len zmluvu o pôžičke a žiadnu zmluvu o poistení na pôžičku so spoločnosťou L.. Zo spoločnosti L. si vyžiadala zmluvy o poistke a zistila, že jej podpis bol sfalšovaný. Je si vedomá, že urobila chybu, ale v dobrej vôli chcela pomôcť rodine vo finančnej núdzi. Pani K. ju ubezpečovala, že celú pôžičku bude splácať neznáma rodina a za jeden rok bude pôžička prevedená na rodinu, ktorej boli peniaze dané. Boli uhradené len dve splátky, ktoré niekto hradil a potom už jej došiel papier, že sa to neplatí. Je si vedomá, že urobila chybu, ale celú zodpovednosť nesie pani K.. Vedela presne, čo robí a oklamala všetky zúčastnené strany a zisk z peňazí si ponechala.

4. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k žalobe uviedol, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. podpísal ručiteľa žalovanej 1/ na úver č. XXXXXXXX X XX na dokončenie domu. Žalovaná 1/ ho ale nekontaktovala, keď prevzala peniaze a dala ich inej osobe.

5. Žalobkyňa v replike uviedla, že sama žalovaná 1/ potvrdila, že zmluvu o úvere podpísala a úver čerpala v zmysle podanej žiadosti zo dňa 19.2.2013 na svoj účet. Pokiaľ ide o zmluvu so spoločnosťou L., žalobkyni nie je celkom zrejmé, o akú zmluvu by sa malo jednať. Žalovaná 1/ požiadala o úver s poistením, podpísala súhlas s prijatím do poistenia zo dňa 19.12.2013 a v zmysle čl. V. sa zaviazala splácať sumu vo výške 60,91 eur, z čoho 3,95 eur pripadalo na poistné. V zmysle čl. VI. bola písomným súhlasom prijatá do poistenia ako poistená osoba v životnom rizikovom poistení pre prípad smrti na základe poistnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a spoločnosťou O. Slovenská N., O..I.. Žalovaná 1/ uviedla, že boli uhradené len dve splátky. Uvedené tvrdenie sa podľa žalobkyne nezakladá na pravde, nakoľko vkladov bolo viac, ako je zrejmé z výpisu z účtu, ktorý bol prílohou podanej žaloby. K vyjadreniu žalovaného 2/ žalobkyňa uviedla, že žalovaný sám potvrdil, že podpísal zmluvu o úvere ako ručiteľ žalovanej 1/. Keďže žalovaní 1/ a 2/ žiadnym spôsobom jej nárok nevyvrátili, trvala na podanej žalobe.

6. Žalovaná 1/ v duplike uviedla, že nevedela presne, koľko splátok bolo splatených, lebo ich neplatila, nevie, kto to platil, lebo to vybavovala pani K.. Zmluvu podpísala vedome s tým, že ide pomôcť tretej osobe, ktorú ani nepoznala, ale pani K. vedela, o koho sa presne jedná a asi ten platil splátky tohto úveru. Pani K. zohnala ručiteľa na úver, ktorého tiež nepoznala. Podvedená bola ona, žalovaný 2/ a žalobkyňa.

7. Žalovaný 2/ v duplike uviedol, že nevedel o tom, že žalovaná mala finančné prostriedky použiť pre tretiu osobu. Ako ručiteľ s ručením súhlasil len z toho dôvodu, že žalovaná 1/ potrebovala použiť finančné prostriedky na rekonštrukciu rodinného domu. V tomto dome bývala spolu so svojimi rodičmi a matka bola aj prítomná pri vypísaní úveru. V prípade problémov so splácaním úveru boli nápomocní a podieľali by sa na úhrade splátok.

8. Žalobkyňa v ďalšom podaní uviedla, že na konto medziúveru boli uskutočnené vklady vo výške 935,20 eur. Do vyhlásenia splatnosti boli naúčtované úroky vo výške 1 197,53 eur a boli zaplatené vo výške 872 eur. Nezaplatených tak ostalo 325,53 eur. Ďalej boli naúčtované poplatky za poistenie vo výške 94,80 eur, ktoré boli uhradené vo výške 63,20 eur, pričom nezaplatených ostalo 31,60 eur. Žalovaní zaplatili splátky do októbra 2015, zaplatili teda 21 splátok a dostali sa do omeškania so splátkou za mesiac november 2015. Po vyhlásení splatnosti žalovaná neuskutočnila žiaden vklad. Žalovaná riadne požiadala o úver a peňažné prostriedky boli vyplatené na jej účet, preto tvrdenia o tom, že tieto následne poskytla tretej osobe nemajú podľa žalobkyne žiaden vplyv na skutočnosť, že žalovaná vystupuje v predmetnej veci ako dlžník, ktorému boli poskytnuté peňažné prostriedky a ktorý porušil svoje povinnosti zo zmluvy o úvere splácať úver riadne a včas.

9. V prejednávanej veci súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 6.12.2021, na ktoré predvolal strany sporu. Žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčasť ospravedlnila podaním doručeným súdu dňa 2.12.2021, v ktorom s poukazom vysokú pracovnú zaťaženosť a situáciu súvisiacu s ochorením Covid-19 súhlasila s rozhodnutím vo veci v jej neprítomnosti. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný 2/, ktorý tesne pred pojednávaním telefonicky oznámil súdu prvej inštancie, že sa týmto ospravedľuje z daného pojednávania, na ktoré sa nemôže dostaviť, nakoľko je zákaz cestovať z okresu do okresu a je vyhlásený núdzový stav. Odročiť pojednávanie však nežiadal. Vychádzajúc z uvedeného, súd prvej inštancie podľa § 180 druhej vety CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobkyne a žalovaného 2/, pojednávanie otvoril, vec pojednal a rozhodol.

10. Zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX X XX uzatvorenej dňa 17.1.2014 medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovanou 1/ ako dlžníkom súd prvej inštancie zistil, že na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru, poskytuje veriteľ dlžníkovi medziúver pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 7 900 eur. Pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia na stavebný úver vo výške cca 4 657,69 eur. Veriteľ a dlžník si dohodli úrokovú sadzbu medziúveru 6,59 % ročne, výšku mesačnej splátky úrokov medziúveru 47,34 eur (vrátane poplatku za prijatie do poistenia 3,95 eur), splatnosť splátky medziúveru vždy k 15. dňu v mesiaci, počet splátok do pridelenia cieľovej sumy 202. Do pridelenia cieľovej sumy predstavovali mesačné splátky sumu 60,91 eur, ktorá pozostávala z vkladu na účet stavebného sporenia vo výške 13,57 eur, úrokov z medziúveru vo výške 43,39 eur a poplatku za poistenie typu A vo výške 3,95 eur. Výška mesačnej splátky vrátane úrokov stavebného úveru a poplatku za poistenie bola dohodnutá na 60,91 eur, počet splátok sa dohodol na 98 a ich splatnosť vždy k 15. dňu v mesiaci. RPMN pri medziúvere bola 7,62%, pri stavebnom úvere 6,69%, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 18 888,23 eur a konečná splatnosť úveru sa dohodla do 15.1.2039. Účelom úveru bola modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo udržiavacie práce na nich. Ďalej si veriteľ a dlžník dohodli, že v prípade omeškania dlžníka s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo omeškania s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti. V článku VI. zmluvy sa uvádza, že za účelom zabezpečenia celkovej pohľadávky veriteľa budú uzatvorené nasledovné zmluvy alebo budú veriteľovi poskytnuté nasledované zabezpečenia pohľadávky, a to a) ručenie - písomné vyhlásenie ručiteľa, ktorým preberá ručiteľ záväzok z ručenia voči veriteľovi, b) písomným súhlasom s poistením typu A poistenie zostatku dlhu, podľa ktorého je prijatý do poistenia ako poistená osoba v životnom rizikovom poistení pre prípad smrti na základe poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi veriteľom a spoločnosťou O. Slovenská

N., O..I.. Žalovaný 2/ ako ručiteľ na poslednej strane zmluvy dňa 23.1.2014 pripojil vyhlásenie, že ručí za zaplatenie záväzku dlžníka podľa tejto zmluvy vrátane príslušenstva úveru (úrokov, sankčných úrokov, neuhradených poplatkov účtovaných v zmysle Sadzobníka poplatkov, zmluvnej pokuty a poplatkov a nákladov súvisiacich s vymáhaním pohľadávky s príslušenstvom). Platnosť ručiteľského záväzku zaniká úplným splatením úveru vrátane príslušenstva, t.j. vysporiadaním všetkých záväzkov dlžníka voči veriteľovi.

11. Z výpisu z účtu stavebného sporenia predloženého žalobkyňou vyvodil, že žalovaná 1/ ako stavebný sporiteľ za obdobie od 13.12.2013 do 15.6.2016 nasporila sumu 62,47 eur.

12. Z výpisu z účtu medziúveru predloženého žalobkyňou zistil, že dňa 29.1.2014 si žalobkyňa vyúčtovala voči žalovanej 1/ poplatok za spracovanie úveru v sume 100 eur. K výplate medziúveru v celkovej výške 7 800 eur došlo takto: dňa 29.1.2014 bola žalovanej 1/ vyplatená suma 859 eur, dňa 13.2.2014 suma 5 461 eur a dňa 6.5.2014 suma 1 480 eur. Z výpisu mal ďalej za zrejmé, že do zosplatnenia úveru (do 15.6.2016) bolo na úver uhradených celkom 935,20 eur, z čoho bolo 872 eur započítaných na zmluvné úroky medziúveru a 63,20 eur na poisťné. Žalovaná 1/ sa dostala do omeškania so splátkou splatnou v mesiaci november 2015. Podľa tohto výpisu mala žalovaná 1/ do zosplatnenia úveru uhradiť na zmluvných úrokoch medziúveru sumu 1 197,53 eur, uhradila však len spomínaných 872 eur, dlžná suma na zmluvných úrokoch do zosplatnenia tak predstavuje sumu 325,53 eur. Pokiaľ ide o poisťné, z výpisu zistil, že žalovaná 1/ mala na poisťnom do zosplatnenia úveru zaplatiť sumu 94,80 eur, na poisťné sa jej však započítalo len 63,20 eur a dlžný zostatok tak je 31,60 eur. Po odpočítaní nasporenej sumy 62,47 eur od poskytnutej istiny medziúveru 7 900 eur potom neuhradený zostatok istiny medziúveru predstavoval sumu 7 837,53 eur. Po pripočítaní neuhradených zmluvných úrokov vo výške 325,53 eur a poisťného 31,60 eur k sume neuhradenej istiny 7 837,53 eur tak dlžná suma k dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala sumu 8 194,66 eur (poplatky za upomienky v celkovej výške 255 eur si žalobkyňa v konaní neuplatňovala).

13. Z amortizačnej tabuľky pre medziúver a stavebný úver súd prvej inštancie vyvodil, že celková čiastka, ktorú musel spotrebiteľ zaplatiť bola 18 888,23 eur, z čoho na istinu pripadlo 7 900 eur, na úroky 9 691,23 eur, na poplatky za rizikové životné poistenie 1 185 eur a zvyšné poplatky 112 eur.

14. Mal za preukázané, že listom zo dňa 2.5.2016 žalobkyňa upozornila žalovanú 1/, že vzhľadom na jej omeškanie so splátkami vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Rovnaký list žalobkyňa zaslala aj žalovanému 2/ ako ručiteľovi. Uvedený list žalovaná 1/ prevzala 6.5.2016 a žalovaný 2/ 5.5.2016. Listom zo dňa 15.6.2016 žalobkyňa oznámila žalovanej 1/, že ku dňu 15.6.2016 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru a žiadala ju vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva vo výške 8 449,66 eur. Žalovaná 1/ prevzala uvedený list 25.8.2016. Listom z 15.6.2016 žalobkyňa oznámila žalovanému 2/ ako ručiteľovi, že vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, pričom ho upozornila, že ak dlžník celý dlh v stanovenej lehote neuhradí a neuhradí ho ani on v primeranej lehote po uplynutí doby poskytnutej dlžníkovi na plnenie, pristúpi k vymáhaniu predmetnej pohľadávky. Žalovaný 2/ prevzal uvedený list 20.6.2016.

15. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná 1/ na pojednávaní uviedla, že sa snažila so žalobkyňou dohodnúť, avšak táto chcela vyplatiť sumu na dva alebo trikrát, čo nemohla takto zaplatiť. Bola mladá a hlúpa a tak to aj dopadlo. Nemá prostriedky na to, aby dlžnú sumu uhradila naraz. Bola by však schopná platiť splátky vo výške 200 až 250 eur mesačne. Uviedla, že jej čistý mesačný príjem je 1 000 eur. Platí z neho podnájom vo výške 120 eur mesačne, mobil 82 eur, televíziu a internet 65 eur mesačne. Nemá ďalšie úvery a ani vyživovacie povinnosti.

16. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie právne posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 52 ods. 1 až 4 a ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 565 OZ a § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 30.4.2014 (ďalej len „ZoSÚ“), ohľadom príslušenstva podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ.

17. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa a žalovaná 1/ uzatvorili zmluvu úvere, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanej 1/ úver v sume 7 900 eur. Jednalo sa síce o zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. ObZ, nie však o spotrebiteľský úver zmysle

ZoSÚ, nakoľko podľa § 1 ods. 3 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom do 30.4.2014), spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého účelom je zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti, čo zodpovedá dohodnutému zmluvnému účelu - stavebné úpravy, modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo udržiavacie práce na nich (k tomu porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9.5.2019 sp. zn. 43Co/24/2019). Mal za nepochybné, že žalobkyňa pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, t.j. vystupovala ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Pokiaľ ide o žalovanú 1/, mal za zrejmé, že pri jej uzatváraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda mala postavenie spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 OZ. Predmetná zmluva o úvere bola zjavne vopred pripravená žalobkyňou ako dodávateľom, pričom žalovaná 1/ ako spotrebiteľ jej obsah nemohla podstatným spôsobom ovplyvniť. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie potom predmetnú zmluvu o úvere považoval taktiež za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, na ktorú v plnom rozsahu aplikoval aj príslušné ustanovenia tohto predpisu týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

18. Vyhodnotil ako v konaní bolo žalobkyňou tvrdené a preukázané, že žalovaná 1/ po poskytnutí úveru v sume 7 900 eur tento riadne a včas nesplácala. Žalobkyňa preto dôvodne po predchádzajúcom písomnom upozornení úver zosplácala k 15.6.2016. Dlh žalovanej 1/ na istine úveru k tomuto dňu predstavoval sumu 7 837,53 eur (suma poskytnutého úveru 7 900 eur - 62,47 eur nasparených na účte stavebného sporenia), na zmluvných úrokoch do zosplatenia 325,53 eur (predpísané splátky zmluvných úrokov k tomuto dňu v sume 1 197,53 eur - uhradené zmluvné úroky v sume 872 eur) a na poistnom 31,60 eur (predpísané poistné do zosplatenia úveru 94,80 eur - uhradených 63,20 eur). Pokiaľ žalovaná 1/ vo vyjadrení k žalobe poukazovala na to, že nepodpísala poistnú zmluvu so spoločnosťou L., vyslovil, že táto jej argumentácia sa zjavne netýka predmetnej veci. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobkyni priznal ňou požadovanú sumu vo výške 8 194,66 eur, nakoľko dospel k záveru, že bola uplatnená dôvodne.

19. Pri posudzovaní nároku žalobkyne na zmluvné úroky po zosplatení úveru súd prvej inštancie vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2020 sp. zn. 5Cdo 42/2020, v zmysle ktorého v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Z priloženej amortizačnej tabuľky pre medziúver a stavebný úver vyvodil, že zmluvné úroky by pri predpokladanom dátume splatenia úveru k 31.1.2039 predstavovali celkom sumu 9 691,23 eur. Keďže do zosplatenia úveru bolo na zmluvné úroky uhradených 872 eur a zvyšné zmluvné úroky splatné do zosplatenia v sume 325,53 eur si žalobkyňa vyčíslila v žalobe samostatne, pričom súd prvej inštancie jej ich vyššie ako dôvodné uplatnené priznal, konštatoval, že žalobkyňa má voči žalovanej 1/ titulom zmluvných úrokov po zosplatení nárok ešte na sumu 8 493,70 eur (9 691,23 - 872 - 325,53). Žalobkyňa si však zmluvné úroky po zosplatení nevyčíslila takto, t.j. pevnou sumou, ale žiadala ich priznať vo výške 6,59% ročne zo sumy neuhradenej istiny 7 837,53 eur od 16.6.2016 až do zaplatenia. Uviedol, že pri takto formulovanom petite žaloby závisí výška žalobkyňou požadovaných zmluvných úrokov za obdobie po zosplatení úveru od toho, kedy bude uhradená celá istina úveru. Konštatoval, že túto sumu zmluvných úrokov momentálne nemožno určiť, môže byť nižšia alebo aj vyššia, ako je suma 8 493,70 eur, na ktorú má v zmysle podaného výkladu žalobkyňa nárok. Súd prvej inštancie viazaný petitom žaloby preto žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni zmluvné úroky vo výške 6,59% ročne zo sumy 7 837,53 eur od 16.6.2016 až do zaplatenia, zároveň však ich maximálnu výšku ohraničil sumou 8 493,70 eur. Keďže žalobkyňa požadovala zmluvné úroky po zosplatení bez ohľadu na ich celkovú výšku v čase uhradenia celej istiny, súd prvej inštancie v tejto časti prevyšujúcej uvedenú maximálnu sumu žalobu voči žalovanej 1/ ako nedôvodnú zamietol.

20. Keďže posúdil, že žalovaná 1/ je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, žalobkyni vznikol nárok aj na úroky z omeškania. Žalobkyňa požadovala úroky z omeškania vo výške 5% ročne, a to za obdobie po zosplatení úveru, t.j. od 16.6.2016 až do zaplatenia, jednak z nezaplatennej istiny 7 837,53 eur, ako aj z nezaplatených zmluvných úrokov do zosplatenia úveru v sume 325,53 eur a neuhradeného poistného 31,60 eur. Bol toho názoru, že žalobkyni patria úroky z omeškania len z uplatnenej istiny úveru a z neuhradeného poistného, nie však z nezaplatených zmluvných úrokov, pretože tak OZ ako aj ObZ právo požadovať príslušenstvo pohľadávky (úroky z omeškania) z príslušenstva (zmluvných úrokov) veriteľovi nepriznávajú (bližšie k tomu porovnaj najmä rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 24.3.2004 sp. zn. 35Odo 101/2002, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 22.2.2018 sp. zn. 6Co/31/2017, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 30.5.2017 sp. zn. 6Co/92/2017 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27.5.2020 sp. zn. 6Co/5/2020). Keďže k prvému dňu omeškania žalovanej 1/ s plnením

dlhu, t.j. k 16.6.2016 (dňu nasledujúcemu po zosplatnení úveru), bola výška úrokov z omeškania 5% ročne, súd prvej inštancie uložil žalovanej 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania v tejto výške, avšak len zo sumy 7 869,13 eur od 16.6.2016 až do zaplatenia. Vo zvyšnej časti požadovaných úrokov z omeškania žalobu voči žalovanej 1/ zamietol.

21. Súd so zreteľom na § 232 ods. 3 CSP posúdil osobné a majetkové pomery žalovanej 1/ a umožnil jej uhradiť dlžnú sumu 8 194,66 eur vrátane jej príslušenstva (zmluvných úrokov a úrokov z omeškania špecifikovaných v rozsudku) v splátkach, keď výšku 250 eur mesačne navrhnutú žalovanou 1/ považoval za primeranú celkovej dlžnej sume, pričom mal za to, že povolenie takýchto splátok nezasiahne neprimerane do hospodárskych pomerov žalobkyne. Pri určení výšky splátok vychádzal z nesporných skutkových tvrdení žalovanej týkajúcich sa jej mesačného príjmu a výdavkov. Zohľadnil, že žalovaná 1/ je zamestnaná, čo predstavuje určitú garanciu, že bude splátky v uvedenej výške riadne platiť. Avšak pre prípad, že by si žalovaná povinnosť splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach i napriek danému prísľubu riadne neplnila, na ochranu žalobkyne určil, že omeškanie čo i len s jednou splátkou alebo jej časťou ma vo vzťahu k nej za následok zročnosť celého plnenia.

22. Vo vzťahu k žalovanému 2/ vec právne posúdil podľa § 546 OZ a § 548 ods. 1 OZ, v zmysle ktorých ručiteľ je povinný plniť to, čo je predmetom veriteľovej pohľadávky. Veriteľ nemôže od neho vymáhať plnenie niečoho iného a ručiteľ nemá právo plniť veriteľovi nič iné, než čo je predmetom dlžníkovho záväzku. Vo vzťahu k záväzku dlžníka uspokojíť veriteľovu pohľadávku je záväzok ručiteľa podporný (subsidiárny), zatiaľ čo záväzok dlžníka je primárny. Veriteľ teda musí žiadať uspokojenie svojej pohľadávky predovšetkým od dlžníka a až potom sa môže obrátiť so žiadosťou o plnenie na ručiteľa. Veriteľ môže od ručiteľa požadovať plnenie len za predpokladu, že pohľadávku neuspokojil dlžník, a to ani po písomnej výzve veriteľa. Zákon neukladá veriteľovi žiadnu poučovaciu povinnosť vo vzťahu k ručiteľovi o tom, aké povinnosti preňho vyplývajú z ručiteľského záväzku. Zákon ustanovuje, že výzva veriteľa, ktorý sa dožaduje splnenia dlhu, sa musí urobiť v písomnej forme (stačí vo forme upomienky). Pre vznik povinnosti splniť dlh ručiteľom je rozhodujúce, že dlžník, napriek výzve veriteľa, v primeranej lehote splatný dlh nesplnil (viď R 11/2001).

23. V konaní vyhodnotil za nesporné, že žalobkyňa listom zo dňa 15.6.2016, ktorým zosplatnila úver, zároveň žalovanú 1/ vyzvala na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva. Žalobkyňa súčasne vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru oznámila aj žalovanému 2/. Keďže žalovaná 1/ od doručenia predmetnej výzvy až rozhodnutia súdu prvej inštancie neuhradila na úver žiadnu sumu, súd prvej inštancie v zmysle § 548 ods. 1 OZ uložil aj žalovanému 2/ ako ručiteľovi zaplatiť dlžnú sumu 8 194,66 eur, zmluvné úroky vo výške 6,59% ročne zo sumy 7 837,53 eur od 16.6.2016 až do zaplatenia, najviac však do výšky 8 493,70 eur a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 7 869,13 eur od 16.6.2016 až do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zanikne v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Rozhodol, že žalovaný 2/ je uvedenú dlžnú sumu vrátane jej príslušenstva povinný žalobkyni zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu aj vo vzťahu k žalovanému 2/ zamietol.

24. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle zásady úspechu v konaní podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobkyňa mala v konaní neúspech len v časti príslušenstva pohľadávky (časti zmluvných úrokov a úrokov z omeškania), súd prvej inštancie jej priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

25. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote riadne odvolanie žalovaný 2/ vychádzajúc z jeho obsahu v rozsahu uloženia mu povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 8.194,66 eur s príslušenstvom v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku namietajúc, že súd prvej inštancie povolil žalovanej 1/ dlžnú sumu splácať v splátkach vo výške 250 eur mesačne a jemu platenie dlhu v splátkach neumožnil. S takýmto rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasil a považoval ho za nespravodlivé. Poukázal aj na skutočnosť, že aj potom, ako ho žalobkyňa upomínala na splnenie dlhu, žalovaná 1/ ho ubezpečovala, že svoje záväzky si splní. V prípade, že by nebol takto ubezpečovaný, bol by sa snažil so žalobkyňou dohodnúť na splnení dlhu. Z hľadiska samotného rozsudku považoval za nespravodlivé, ak je žalovanej 1/ umožnené splácať jej povinnosť v splátkach po 250,- eur mesačne. Bol toho názoru, že aj on, ako ručiteľ, by mal byť povinný plniť to, čo je predmetom pohľadávky žalobkyne. Uviedol, že je starobný dôchodca a jeho dôchodok predstavuje 421,- eur mesačne. Z tohto dôchodku len na náklady súvisiace s

bývaním vynaloží 209,61,- eur mesačne. Z dokazovania považoval za zrejmé, že všetky peniaze použila žalovaná 1/. Žiadal, aby v zhode s povinnosťou žalovanej 1/ mu bolo umožnené splácať dlžnú sumu vrátane jej príslušenstva v splátkach po 250,- eur mesačne, keď v konaní pred súdom prvej inštancie nemal možnosť uplatniť žiadosť o povolenie splácania dlhu v splátkach, keďže súd prvej inštancie konal v jeho neprítomnosti. Súhlasil, že sa len ospravedlnil z neúčasti na nariadenom pojednávaní a nežiadal o jeho odročenie. Bol však toho názoru, že je potrebné skúmať, či v prejednávanej veci ide o vec, v ktorej mohlo byť vykonané pojednávanie a teda či išlo o vec, ktorá neznesie odklad. Dôvodne totiž predpokladal, že ak je zakázané cestovať medzi okresmi a účať na súdnych pojednávaniach nie je uvedená vo výnimkách, bol tu dôvod preto, aby bolo pojednávanie odročené. Mal za to, že bez svojej viny nemohol uplatniť žiadosť o povolenie splácania dlhu v splátkach pred súdom prvej inštancie a teda túto žiadosť použil v odvolacom konaní ako novotu v odvolacom konaní. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať procesné práva, čo predstavuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne zmenil v treťom výroku tak, že povoľuje žalovanému 2/ splácať dlžnú sumu vrátane jej príslušenstva v splátkach vo výške 250,- eur mesačne, splatných vždy k 15.-temu dňu toho, ktorého mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti sa stáva voči nemu splatným celý dlh. Navrhol, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania.

26. Žalobkyňa v rámci odvolacej repliky k odvolaniu žalovaného 2/ uviedla, že nemá problém s tým, aby žalovaný 2/ bol rovnako zaviazaný na splácanie dlžnej sumy mesačnými splátkami vo výške 250 eur ako žalovaná 1/.

27. Ďalšie vyjadrenia strany sporu v rámci odvolacieho konania nepodali.

28. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného 2/ v rozsahu a z dôvodov podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na jeho zmenu podľa § 388 CSP, keďže nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani zrušenie.

29. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak., súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

30. Z dikcie uvedeného vyplýva, že súd môže napríklad s poukazom na zlú finančnú situáciu strany sporu uložiť povinnosť dlh plniť v budúcnosti splatných opakujúcich sa splátkach, keď musí určiť výšku každej splátky a konkrétnu dobu splatnosti každej jednotlivkej splátky. Môže tiež určiť, že omeškaním s plnením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celé plnenie, ktorú možnosť odvolací súd aj v záujme ochrany žalobcu ako veriteľa využil. Žalovanému 2/ plnenie dlhu v splátkach povolil vzhľadom na nespornú skutočnosť, že je starobným dôchodcom a vzhľadom na to, že žalobkyňa s jeho plnením v splátkach v rámci odvolacej repliky výslovne súhlasila.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povinnosti žalovaného 2/ zaplatiť žalobkyni dlžnú sumu 8.194,66 eur vrátane príslušenstva v lehote 3 dni od jeho právoplatnosti zmenil podľa § 388 CSP tak, že túto sumu spolu s príslušenstvom povolil žalovanému 2/ platiť žalobkyni v splátkach vo výške 250 eur mesačne, splatných vždy k 15.-temu dňu toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti sa stáva voči nej splatným celý dlh, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani zrušenie v tejto časti.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle zásady úspešnosti v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovaného 2/ v odvolacom konaní, ktorému však tento nárok nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli a ani nevzniknú, nakoľko ako spotrebiteľ brániaci svoje práva je oslobodený aj od platenia súdnych poplatkov (§ 4 ods.

2 písm. v) zákona č. 71/1992 Zb. v znení ku dňu podania odvolania), preto nebolo potrebné rozhodovať ani o jeho žiadosti o oslobodenie od platenia týchto poplatkov.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).